

BISERICA SI ȘCOALA

On. Direcțiunea Liceului „M. N. Coarță”

Arad

SCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația

ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA

Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:

Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 160 Lei

SUFLETE MARI, SUFLETE TARI

Din întunecata învălmășeală a zilelor de azi putem înțelege foarte puțin, dar mai vărtos simțim. Mare întunecare, într'adevăr, este această încleștare a neamurilor, în care forța primează dreptului și libertății și când atâtea fețe îmbujorate de viață, atâtea ochi strălucitori de bucurii, sunt acoperiți de lîntoliul negru al morții. Totuș, această întunecare este străbătută de străfulgerări luminoase. Sunt sclipirile sufletelor înflăcărare de nobilele simțiri, care ne luminează calea și nouă, dar își resfrâng lumina lor mai ales asupra generațiilor viitoare. Această țâșnire luminoasă, este fiacără idealismului pur, alimentată din idealul național și din idealurile veșniciei creatoare și atotputernice.

Fiecare națiune își are idealurile sale, își are conștiința sa, istoria sa și misiunea sa mare. Iar atunci când moștenirea acestor idealuri primite dela înaintași pentru păstrare și bună chivernisire, spre a fi transmisă intactă generațiilor viitoare, este amenințată de primejdii, atunci în fiecare membru al colectivității naționale se trezește instinctul de conservare, formând o unitate omogenă, insufletit fiind fiecare în parte de sufletul națiunii.

Instinctul național de păstrare a idealurilor comune, străbate pătimaș sufletele, frământându-le cum se frământă valurile torentelor de munte în alvia îngustă a pereților stîncosi. In asemenea clipe nu mai contează nici viața individului, nici interesele personale, nici cele familiare, ci sentimentul de răspundere colectivă față de marea comunitate națională și față de interesele ei superioare.

Acesta covârșește orice gând egoist, făcând pe om să renunțe la sine, jertfindu-se pentru altul. Iar acel altul, nu este un anume oarecare, ci este acel tot comun, acea unitate permanentă a trecutului, prezentului și viitorului, purtătoare și păstrătoare a sîngelui, a vieții și fericirii tuturor, națiunea.

Idealul acesta măreț ne însufletește pentru acțiuni mari, ne cere jertfe. Ne cere să dăm viață pentru viață: viața noastră pentru viața națiunii, pentru ca prin vremelnicia vieții noastre să asigurăm permanența vieții naționale și fericirea generațiilor viitoare. Și mai presus de toate acestea se conturează apoi ierarhia idealurilor divine și veșnice. Acestea nu umbresc întru nimic idealurile naționale, ci dimpotrivă, le însufleteșc, le fortifică și le încălesc, cum numai o putere și credință mai înaltă o poate face.

Această credință, peste înfrîngeri și biruințe, ne luminează calea spre o ordine morală superioară, spre afirmarea personalității pure. Ea luminează spre Dumnezeu. Această forță sufletească este vie și lucrătoare și poartă în sine valori etice superioare, pe care mai ales atunci lasă să se evidențieze, când pentru aceasta știe că va plăti cu sângele și viața.

In temeiul acestei forțe fixându-ne și noi în fața evenimentelor, vom avea conștiința limpede că deși împotrivă-ne se ridică tărăzuirile pustiitoare ale forțelor potrivnice și ne pripește focul viu al luptelor, totuș ne vom ridica biruitori de-asupra.

Această străfulgerare de certitudine, este sclipirea sufletului curat. In haotica nebunie de azi, el lucește ca diamantul in zgură. Este plin de conștiința divinității, care din cele mai adânci prăpăstii, din pâlniile bombelor și granatelor, din fundul tranșeelor străbătute de vaetul răniților și horcăitul muribunzilor, strigă către Domnul dreptății și al bunătății: „Doamne auzi glasul meu”. Este glasul sufletului, strâns in cătușele de tină, care gravitează neîncetat spre izvorul originii sale. Glasul unei credințe nestrămutate într'o ordine morală superioară a lumii.

Cel ce ascultă glasul acestei credințe și și are încredere în Dumnezeu și în sine, și este convins că are cuvânt și în vacarmul forțelor

deslănțuite de stihile răului, cuvânt către Dumnezeu, și că în vasul de lut — în trupul său — poartă valori veșnice, care nu pot fi distruse de nici un cataclism — numai acela crede într-o ordine morală superioară a lumii de azi.

Omul neîncrezător și sceptic, nu vede în luptă decât ruine. Până și în jertfă, el se resemnează să vadă și să admită numai o pierdere. Aceste suflete opace nu au lumina necesară pentru a vedea realitatea sub toate aspectele și în special nu au puterea de pătrundere în ceea ce privește supremația spirituală a valorilor etice.

Eroul, doar, când se jertfește, nu-și dăruiește numai viața, nu-și varsă numai sângele, ci cucerește spații întinse în nemărginirea credinței, a cinstei și a omeniei. Sângele isvorit din flacăra idealului suprem este ca și mirul isvorit din moaștele sfinților, inepuizabil. Fiecare suflet eroic este un buciom, din care cresc mlădițele învierii sufletești pentru ceilalți. Fiecare suflet eroic este un pion deschizător de drumuri noi, pe care pășesc generațiile în lumina idealurilor, spre ținutele lor mari și veșnice.

Cel mai mare serviciu adus națiunii în aceste vremuri, este să aprindem în întuneric cât mai multe suflete mari. Haosul are nevoie de ordine, întunecul de lumină. Acestea nu se vor realiza în nici un caz prin cele materiale ale lumii, ci numai prin forțele clare și înflăcărâte ale unor suflete mari și tari, călitate și oțelitate în focul credinței celei vii.

Preot V. MIHUȚIU

Preotul

Ce-ai zice despre un inger, solul și slujitorul din cer al lui Dumnezeu, dacă ar fi trimis să vestească pământului o bunătate oarecare, și ar refuza, ar zăbovi, ori s'ar întoarce din drum înapoi?

Ce s'ar fi întâmplat cu pământul dacă, de pildă, Ingerul Gavriil n'ar fi vrut s'o binevestească pe Fecioara Maria, ori dacă ingerii dela Naștere ar fi refuzat să cânte imn ca acela: „...pe pământ pace și ntre oameni bună voire”; sau ca acela dela Înviere: „Mergeți și spuneți ucenicilor că s'a sculat din morți”?

Să fii trimis dela așa înălțime, să fii purtătorul unui ordin atât de mântuitor și să te oprești la jumătate de drum! Nu-i așa, că întristează, desamăgește?

Ei bine, pe preot, deasemenea nu-l poți înțelege altfel. Și acesta e un trimis, care dacă tândălește, se oprește sau se ascunde ca Iona, e întristare în cer, scandal și paragină pe pământ.

Mulți dintre ispravnicii lui Hristos merg cu graba și ardoarea aerută de darul lor, de cer. Merg drepti și siguri. Nu chiar ca și ingerii, și nu toți ca și ingerii. Dușmanii preoților, de sigur vor zice mai multe și altfel.

În orice caz, preotul, până și cel mai abătut, are un rost și aduce o contribuție de bine pe pământ.

Pe vremea Mântuitorului, o femeie s'a vindecat de neputință atingându-se doar de marginea veșmintelor lui. Tot pe-atunci, unui orb Domnul Hristos i-a dat lumină, cu nimica toată, cu niște praf muiat în salivă.

Nimic decât atât să fie urmașul apostolilor în mâna lui Hristos: o poală, o margine de veșmânt, parte, care se mânjește și se roade mai repede din îmbrăcăminte; numai atât să fie preotul în planul de mântuire al lui Hristos: o pulbere călcată în picioare și-un scuipat, și e destul.

Pascal apăra omul spunând că, deși-i între celelalte fapte ca și o trestie îndoită de vânt în toate părțile, totuși, e o trestie cugetătoare.

Preotul să fie și partea cea mai de jos, cea mai neglijabilă, a hainei lui Hristos, destrămătura care se înmoaie în praful tuturor drumurilor, numai și numai să lase în urma lui o cât de slabă mângâiere, numai să răspândească o cât de palidă lumină în viața pământească a semenilor. săi!

Pr. Gh. Perva

Urmările civilizației fără Dumnezeu

Cu cât evenimentele se precipită, iar războiul ia o amploare tot mai dramatică, perspectivele viitorului se lămuresc tot mai mult. În nimicirea furibundă a Europei prin acțiunea catastrofală a armelor civilizației moderne, vedem „în concreto” că o lume veche se surpă și o lume nouă se va naște. Ce se surpă vedem cu toții. Dar ce se va naște nimeni nu știe, ci fiecare bănuiește într'un fel sau altul.

Omenirea de azi, plătește doar crunt pentru greselile de până acum, prin clătănarea din temelii a civilizației ei fără Dumnezeu. Sufletul omenesc trece acum prin vâpăile războiului, ca printr'un cuptor de foc curățitor și purificator. Așezarea vieții omenești pe principii negative și neîfiredite, n'a putut rămâne fără urmări dezastruoase. Deaceia, războiul de azi, are menirea să deștepte încă odată lumea la conștiința realității, a dependenței ei de Divinitate.

Amurgul în care a intrat va trece, și zorile unei vieți creștine mai intense au să se ivească, căci potrivit cuvintelor sf. ap. Pavel: „altă temelie nimeni nu poate să pună afară de cea pusă, care este Iisus Hristos” (I Cor. 3, 11). Pentru aceasta: „Nu vă temeți de cei ce ucid trupul, iar su-

letul nu pot să l ucidă, ci să vă temeți mai vârtos de ceea ce poate să piardă și trupul și sufletul în gheena" (Mt. 10, 28)

După brutalele loviri și distrugerii ale tehnicii fără Hristos, se simte totuși svâcnind de sub ruinele civilizației moderne livăriri de o superioară sensibilitate spirituală. Spiritul cu toată apăsarea rece și greoaie, străluminează prin învelisul masiv al materialismului distrugător, perspectiva unei desrobiri definitive din cătușele acestei omorătoare captivități. Suveranitatea concepției materialiste va fi de-tronată și exilată în arhivele uitării vecinice. Toți idoli sunt prin firea lor sortiți sfărâmării și pieirii. De aceea, conflictul de azi dintre materie și spirit se va termina prin triumful spiritului, și prin cooperarea celor două forțe întru realizarea acelui ideal: reconvertirea tuturoara la Lege și Mărturie.

Fără interpretarea cauzală și finalistă a spiritualismului creștin, perspectiva viitorului nu poate fi decât sumbra și înfricoșătoare. În această „vale a plângerii”, strivită fără milă, lumea creștină și civilizată, caută o certitudine liniștitoare și o nădejde mângâietoare și neapusă. Această certitudine și nădejde este Hristos.

Aspectul lumii de acum, este minunat înfățișat în scena atât de dramatică a sf. ap. Petru, care văzându-și peirea în adâncul nesfârșit al mării, întinde brațele spre Mântuitorul, ca spre ultima rațiune a existenței sale, iar lumea de azi, ca la ultima salvare a ei.

El e drumul etern al sufletelor însetate de certitudine. El e stânca pe care puhoaietele și furtunile veacurilor, n'au putut-o clinti din loc. El e singura izbândă a spiritului înlăuntrul firii de lut. El e limanul de ocrotire și popas al omenirii istovite.

Toate experiențele și greselile, pentru cari omenirea plătește azi cu sânge și ruine, o vor duce în mod negreșit la picioarele Lui.

Este adevărat, că lumea trece printr-o formidabilă criză spirituală, dar „ea nu-i va fi spre moarte, ci pentru preamărirea lui Dumnezeu”. În svârcolirile neostoite ale lumii de azi, e o arvună de renaștere viitoare în duh creștin.

Noi credem, că criza în care se sbate omenirea de azi, va avea un sfârșit determinat de voia Ziditorului a toate, un sfârșit nu de nimicire, ci de reintegrare conștientă în ordinea morală creștină.

Dacă simțim cu toții că păcatul întunecă fața lumii, de ce nu suntem cu toții de acord, să și părăsim cărările lui? Este întrebarea ce trebuie să preocupe pe toți oamenii deopotrivă.

Ceasurile de acum sunt grele, încercarea este mare, de aceea și credința noastră trebuie să fie și mai mare, că i peste orânduiri omenești, cel care rânduește destinul oamenilor și tuturor neamurilor, este Dumnezeu. „Aveți credință în Dumnezeu... și toate câte cereți rugându-vă, să credeți că veți lua, și va fi vouă” (Marcu 11, 23-24).

Preot MARIN ȘFETCU

Ocrotirea familiei în Statul Național-Socialist

II

O organizație puternică — înființată în 1934 — cu ramificații în toată Germania, este organizația de asistență „Mutter und Kind” — mama și copilul — unde se primesc tot felul de sfaturi și directive necesare în toate chestiunile cari sunt în legătură cu mama și copilul ei. Cămine de recreație pentru mame, ca și căminele pentru sugaci sunt opera acestei organizații — care caută prin orice mijloace să combată mortalitatea, ca și bolile (în special rahitismul), prin asistența pe care o dau medicii în mod complet gratuit, pentru ca astfel să se asigure dezvoltarea normală și progresivă a neamului și să se amelioreze rasa. Cu prilejul celei de a 10 a aniversare a operei de asistență „Mutter und Kind”, d. dr. Goebels — Ministru al Reichului — a declarat că în răstimpul acesta (1934-1944) s'au cheltuit aproape 3 miliarde mărci pentru această operă. E o participare uriașă la vasta operă de ridicare a rasei germane, iar urmările acestei politici se dovedesc în mod favorabil. Populația Germaniei sporește în mod considerabil. Excedentul nașterilor asupra deceselor a crescut la 500.000 copii anual, ceea ce dovedește fecunditatea mamei și se datorește în bună parte îngrijirilor primite din partea organizațiilor întemeiate pentru aceasta.

O ajutoare de gospodărie național socialistă îngrijește în mod gratuit de gospodăria care naște, timp de câteva săptămâni dela naștere. O măsură binevenită influențează în mod favorabil asupra moralului lehuzei. La caz că mama după naștere se simte bolnavă este trimisă la căminul de recreație pentru mame, urmând ca ajutoarea de gospodărie să îngrijească în lipsa ei cu devota ment căminul lăsat și restul familiei. „Mamele învață în cele treizeci de zile cât se recreiază în căminele N. S. V-ului, arta de-a-și îngriji copiii, de a-și înfrumșa locuințele, de a distinge un obiect de gust de un altul lipsit de el, de a se îmbrăca, de a prețui o carte bună, de a susține o conversație și de a fi nu numai mame, dar și femei, de o cochetărie decentă, parcă de porțelan, care le împrumută o distincțiune și o vibrație stăpânită”. (George Sbârcea: „Cincisprezece zile în Germania”, în „Viața” — 2-II-1942).

Ca în orice țară și mai ales în una industrială ca Germania, femeia muncește uneori alături de bărbat prin diferite fabrici și întreprinderi. Femeia gospodină este deci dublată de femeia muncitoare. Germania de azi, activă pe toată țărâmurile, a fost nevoită să apeleze la serviciile

femeii mai ales acum în timp de războiu. Supusă deci unui efort fizic îndeajuns de mare pentru puterile ei, femeia căsătorită trebuie să se bucure și de avantajele necesare pentru menținerea sănătății sale. Capacitatea de muncă și de rezistență a femeii fiind mai mică decât a bărbatului, a fost înlocuită dela muncile prea grele. Prin lege s'a reglementat ca femeia care naște să primească un concediu: șase săptămâni înainte și șase săptămâni după naștere, în care timp primește totuși un salariu săptămânal. Reîntoarsă la muncă, în cazul că sănătatea ei trebuie menajată, se face schimb cu o altă femeie care are un lucru mai ușor. S'a fixat săptămâna de 48 ore, iar noaptea, și în Duminică și sărbători nu se lucrează. Mamele cari au nevoie — din motive de sănătate — de un concediu suplimentar, pentru ca să nu piardă salariul, se înlocuiesc în timpul absenței cu femei voluntare, recrutate din societatea bună. E aceasta o dovadă a marelui solidarități naționale din sânul poporului german.

Dar familiile cu copii mulți se bucură și de alte favoruri, cari stimulează dorința de-a avea cât mai mulți copii și recompensează pe cei cari îi au deja.

Schimbările de concepție cari s'au produs în așa timp scurt și atât de radical, privitor la familie, se datoresc excelenței educației care i s'a dat femeii germane. Nu e ușor lucru să smulgi dintr-o depresiune morală, ca aceea în care se afla poporul german până la venirea național-socialismului, dacă n'ar fi existat acea măreață participare la lupta pentru ridicarea țării. Deja din 1934 încoace organizația femeilor germane — secția serviciul mamei — a înființat „în total 430 de școli permanente pentru mame și școli pentru fetele care urmează să se căsătorească, unde se țin permanent cursuri de gătit și de cusut, cursuri pentru îngrijirea sugacilor și a bolnavilor în casă, precum și cursuri de educație și de amenajarea locuinței. Dela 1 Octombrie 1934 până la 1 Aprilie 1940 au fost instruite 2.530.400 de participante în vreo 134.000 de cursuri”. (Lydia Reiner: „Familia în Germania nouă”, pag. 64—66).

Educația tineretului se face până la 10 ani în familie, iar dela acea vârstă sub supravegherea Statului prin organizația „Hitler Jugend”. În timp ce băiatului îi sunt cultivate facultățile fizice și intelectuale, pentru a-l face un stâlp de apărare al țării, — fata este educată și pregătită pentru o singură menire, care este de-a deveni o soție bună cu copii mulți. În școli se dau ajutoare nenumărate și se fac scutiri de taxe copiilor talentați și lipsiți de mijloace, dar dorinți de învățatură.

Național-socialismul a reușit astfel să ridice

la adevăratul loc de cinste concepția despre familie. Dacă nimicirea familiei duce la sdruncinarea simțului național, social și moral, deci la abrutizarea individului, ridicarea și încurajarea familiei tinde la cultivarea acestor sentimente. În cadrul familiei individul se fortifică trupește și sufletește, își găsește un loc sprijin și mângâiere la necazuri și un adăpost sigur în contra ispitelor. Rostul și bucuria de a trăi viața pământească le află numai în cadrul și prin familie, cure este regeneratoare de idei noi și înalte. Concepțiile mari de ridicare a comunității naționale își au reflexul în sânul familiei, care pregătește calea spre triumful colectiv. Un popor cu o familie sănătoasă și morală este un popor fericit.

Pr. Mircea Munteanu

Despre ce să predicăm?

În *Duminică 13-a d. Rusali* (3 Septembrie 1944) vom vorbi despre: LITURGHIA CATEHUMENILOR: ECTENIA CEA MARE.

Partea a doua a sf. Liturghii — după cum am văzut — poartă numirea de Liturghia catehumenilor sau a celor chemați, deoarece la săvârșirea ei puteau participa și catehumenii, adică cei cari se pregăteau pentru primirea botezului creștin. Cum această pregătire consta mai ales din învățarea și cunoașterea adevărilor de credință propovăduite de Fiul lui Dumnezeu, din acest motiv și această parte a sf. Liturghii avea încă din cele mai vechi timpuri în cuprinsul ei, pe lângă anumite rugăciuni și cântări, și unele cetiri din Sf. Scriptură, pentru ca din înfățișarea și explicarea acestora, catehumenii să se poată deprinde cu noua învățătură pe care trebuiau să o mărturisească la primirea lor în sânul Bisericii lui Hristos. Spre deosebire însă de Proscomidie, care preînchipuește doar nesângeroasa jertfă ce se va plini mai târziu pe sf. Prestol și ne aduce aminte de nașterea Mântuitorului și de viața ascunsă petrecută până la arătarea Lui, dimpotrivă, Liturghia catehumenilor ne înfățișează în cuprinsul ei și anumite fapte și lucrări din viața Sa publică. În deosebi ea ne pune în față pășirea Lui în mijlocul omenirii decăzute prin păcat și începutul activității Sale mântuitoare, prin propovăduirea Cuvântului dumnezeesc.

Preotul care vrea să slujască această parte a sf. Liturghii, după ce a isprăvit cu pregătirea Darurilor la Proscomidie, se apropie de sf. Prestol și aci, aducându-și din nou aminte de nevrednicia și neputința lui, rostește de trei ori, cu adâncă cucernicie, rugăciunea: „*Împărate ceresc Mângâitorule... vino și te sălășluiești întru noi și ne curățești pe noi de toată spurcăciunea și mântuești, Bunule, sufletele noastre*”. Spune această rugăciune, acum la începutul sf. Li-

turghiei, fiindcă el are credința fermă că numai Duhul lui Dumnezeu este Acela care ne învață ce să grăim și cum să ne rugăm, ca să putem aduce în chip vrednic sf. jertfă, și tot El este și Acela care „*mijlocește pentru noi cu suspine de negrăit*“, cum se exprimă sf. Apostol Pavel.

Curățit în acest chip, prin dogoarea Duhului de viață făcător, preotul rostește acum de două ori cântarea îngerească: „*Mărire întru cel de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oamenii bunăvoințe*“, iar după aceea se roagă ca și psalmistul: „*Doamne buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta*“. Cu aceasta el vrea să însemneze că slujba ce-i stă înaintea este chemat să o pliniască spre lauda și preamărirea Stăpânului său ceresc.

Și de fapt, după ce a sărutat sf. Evanghelie și sf. Masă, trăgând perdeaua și făcând cu sf. Evanghelie semnul crucii deasupra antimisului, el începe această laudă și preamărire, zicând cu glas înălțat: „*Binecuvântată este împărăția a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor*“. Este cel dintâi gând pe care slujitorul altarului îl înalță aci, la începutul sf. Liturghii, întru preamărirea împărăției lui Dumnezeu, împărăție pe care însuș Fiul Său a venit să o întemeieze în mijlocul lumii, iar Duhul Sfânt o asistă și o sfințește mereu prin harul Lui. Cum înfăptuirea acestei împărății este rodul tuturor celor trei persoane din Prea Sfânta Treime, a cărei descoperire ni s'a făcut prin întruparea Fiului lui Dumnezeu, din acest motiv și preamărirea ei se face în numele tuturor acestor persoane dumnezeiești și chiar la începutul sf. Liturghii, deoarece în cuprinsul acesteia „*misterul întrupării Domnului ni se arată mai vederat*“.

După binecuvântarea împărăției cerești, urmează *ectenția cea mare*, o serie de rugăciuni scurte, prin cari se cere dela Dumnezeu tot ce ne este de trebuință și de folos vieții noastre sufletești și trupești. Cuvântul *ectenție* este de origine grecească și înseamnă pe limba noastră o *rugăciune întinsă, stăruitoare*, iar originea ei se pierde în timpurile apostolice. Temeiul introducerii sale în cult zace în însăși ființa Bisericii, care trebuie să se roage pentru toți și pentru toate.

Cel dintâi îndemn pe care ni-l face preotul la începutul acestei ectenii se referă la felul cum trebuie să ne rugăm. „*Cu pace Domnului să ne rugăm*“ — zice el. Pacea sufletului, iertarea și împăcarea cu toți cei ce ne-au greșit, este condiția esențială pentru primirea rugăciunilor noastre înaintea lui Dumnezeu. „*Când stați de vă rugați, lertați orice aveți împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să vă lerte greșalele voastre*“, spunea Mântuitorul apostolilor Săi (Mc. 11, 25). Iar altădată, în predica de pe munte, îndemna în felul acesta pe cei ce-L ascultau: „*De-ți*

vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă acolo darul tău, înaintea altarului, și mergi mai întâi de te împacă cu fratele tău și atunci venind, adu darul tău“ (Mt. 5, 23—24).

Cât de actual este acest îndemn dela începutul sf. noastre Liturghii?! Câți dintre creștinii vremurilor noastre nu trec prea ușor peste adevărul lui?! Câți își aduc darul rugăciunilor lor la sf. jertfă, fără să-și fi scos mai întâi din suflète toate gândul vrăjmaș, toată ura și toată dușmănia și toată pornirea lor spre a dori și a face rău celui de o credință cu el?! Nu arareori îți este dat să vezi îngenunchind pe unii în fața altarului, dar privind în acelaș timp cu ochii înveninați de ură pe aproapele său, care a venit să guste și el din ospățul mântuitor al sfintei Liturghii. Scoate deci, mai întâi, orice gând vrăjmaș din sufletul tău, îndepărtează din inima ta tot ce este necurat și întunecat, și așa „*cu pace*“, senin și împăcat cu toți, roagă-te Stăpânului tău ceresc, căci numai în acest caz rugăciunea ta va afla har înaintea Lui. La aceasta ne cheamă cel dintâi îndemn din ectenia cea mare a sf. noastre Liturghii.

Nu orice pace este însă aducătoare de har mântuitor, nu orice pace este roditoare de iertare și de înfrățire între toți. O atare pace trebuie să vie „*de sus*“, dela Dumnezeu mai întâi. Din acest motiv și preotul ne îndeamnă, atât de stăruitor, în a doua cerere din aceeaș ectenie, zicând: „*Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre Domnului să ne rugăm*“ Este cererea pentru sălășluirea „*păcii cerești*“, a iertării depline pe care numai Dumnezeu o poate da. „*Pace las vouă, pacea mea dau vouă. Nu precum dă lumea, dau Eu vouă*“, spunea Mântuitorul Ucenicilor Săi în cuvântarea de despărțire. Pentru dobândirea acestei păci a lui Hristos ne rugăm noi aci, căci cine are această pace cu Dumnezeu și-a câștigat în acelaș timp și mântuirea sufletului său.

Pacea este în acelaș timp și condiția fericirii și a progresului omenesc, ca și a oricărei bune stări aci pe pământ. Mântuitorul însuș a venit ca să aducă pe pământ pace și între oameni bună voire. De câte ori a nesocotit însă omul pacea adusă de El?! De câte ori neamurile nu s'au răboit și se răboiesc unele cu altele, pentru lucruri și ambiții omenești, uitând cu totul de porunca iubirii, care trebuie să stea la temelie oricărei acțiuni omenești?! Nici chiar Biserica lui Hristos, cea întemeiată ca să fie una și nedespărțită, n'a fost cruțată de atari frământări, de certuri și neînțelegeri, cari au sfâșiat în atâtea părți haina ei împodobită și au dat nașterea prin aceasta la atâtea și atâtea rătăcirii cari tulbură și astăzi bunăstarea ei. Pentru înlăturarea acestor dureroase stări Biserica ne îndeamnă ca să ne rugăm acum și: „*Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea tutu-*

ror" într-o singură Biserică, cu „un Domn, o credință și un botez”, după cum se exprimă sf. Apostol Pavel (Efes. 4, 5).

După îndemnul aceluias Apostol, care a scris altădată ucenicului său Timoteu: „*Indemn deci înaintea de toate, să se facă cereri, rugăciuni, mijlociri, mulțumiri, pentru toți oamenii, pentru împărați și pentru toți cei ce sunt în dregătorii*” (I Tim. 2, 1—2), preotul ne cheamă apoi să ne rugăm pentru biserica în care se face Sf. Liturghie, „*pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu intră într'ansa*”, pentru Episcopul locului și „*pentru tot clerul și poporul*”, pentru regele țării, curtea și ostașii lui, „*pentru ca să-i ajute și să supună sub plicioarele lui pe tot vrăjmașul și protivnicul*”, pentru țară ca și „*pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință viețuiesc într'ânsele*”. Cum însă orice dar desăvârșit vine de sus dela Părintele luminilor, el nu uită să ne îndemne ca să ne rugăm și: „*Pentru bună liniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea rodurilor pământului și pentru vremuri pașnice*”, căci fără de acestea toată strădania omenească pentru câștigarea celor necesare vieții noastre după trup, ar rămâne fără nici un folos.

Biserica fiind trupul tainic al lui Hristos, iar credincioșii ei mădulare ale acestui trup, unite între ele prin acelaș țel mântuitor, slujitorul ei ne îndeamnă să ne rugăm în sfârșit și: „*Pentru cei ce călătoresc pe uscat, pe apă și în văzduh, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor*”, precum și pentru izbăvirea tuturor „*de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia*”. El însuș se roagă ca Domnul Dumnezeu să ne apere, să ne mântuiască, să ne miluiască și să ne păzească pe toți cu harul Său.

La fiecare din aceste îndemnuri ale preotului, cari sunt tot atâtea cereri ale noastre ale tuturor, poporul adunat în sf. biserică răspunde împreună cu cântăreții stranei: „*Doamne miluește-ne*”. Este cea mai scurtă și cea mai simplă rugăciune, dar în acelaș timp și cea mai veche și mai pătrunzătoare chemare pe care creștinul o adresează mereu cerului, pentru revărsarea milostivirii sale asupra sbuciumatei vieți omenești. Cu mireaz na ei s'au apropiat altădată de Mântuitorul atâția năpăstuiți ai vieții și au dobândit nu numai curățire de păcate, ci chiar și izbăvirea din suferințele lor. Cu rostirea ei însoțim și noi îndemnurile și cererile noastre din ectenia cea mare, având neclintita nădejde că Acela către care le înălțăm ne va și răspunde în milostivirea Lui față de noi.

Ca să dobândim în adevăr revărsarea acestei milostiviri cerești, preotul invoacă, după aceste îndemnuri, „*Pe preasfânta, preacurata, preabinecuvântata, mărita, stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioară Maria*”, dimpreună cu

„*toți sfinții*” mijlocitori, iar pe noi ne cheamă ca „*unii pre alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm*”. Ectenia întreagă o încheie apoi cu o nouă preamărire a Sfintei Treimi, zicând: „*Că Ție se cuvine toată mărirea, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor*”, la care poporul răspunde: „*Amin*” adecă „*așa să fie*”.

Cum vedem din întreagă înșirarea ei, ectenia cea mare este rugăciunea Bisericii pentru toate nevoile sufletești și trupești ale credincioșilor. Este rugăciunea mamei pentru fiii săi, este rugăciunea credinței și a nădejzii creștine, este expresiunea cea mai caldă o dragostei frățești ce ne leagă pe toți cei ce prin botez formăm trupul tainic al lui Hristos. Nici una din cererile ei nu este numai pentru unul singur, ci pentru toți, fiindcă toți suntem mădulare ale aceluias trup, pe cari însuș Duhul lui Dumnezeu le însuflețește mereu prin revărsarea Lui de sus. Acest caracter al ecteniei celei mari ne cheamă mereu să ne plecăm fiecare genunchii la ospățul înfrățitor al sfintei noastre Liturghii, iar prin cererile din cuprinsul lor ne face să răspundem cu toată nădejdea credinței noastre și cu toții într'un glas: „*Doamne miluește-ne*” căci „*Tu ești izvorul mîlei și mîntuitorul sufletelor noastre și Ție mărirea îți înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin*”.

T.

Reviste

„PĂSTORUL ORTODOX”, revista lunară a societății „Frăția” a Clerului din Eparhia Argeșului, anul XXV. Nr. 5—7, Maiu-Iulie 1944.

O foarte bună și folositoare revistă cu un cuprins variat ce frământă, cu multă competență, toate problemele teologice și pastorale de actualitate. Astfel, începe cu un apel la colaborare a tuturor preoților argeșeni în soc. „Frăția”. Apoi redă cronologic festivitățile investiturii și instalării Prea Sfințitului Episcop Iosif al Argeșului. Păr. Teodor Diaconescu scrie despre „Contribuția culturală a creștinismului”; iar păr. Protos. I. Sava, despre: „Dorul de stăpânire. Într-o „Scrisoare” d. R. Cristescu arată unui prieten măreția sf. Preoții. Apoi d. prof. Mihăileanu arată care sunt mijloacele ce trebuie să le întrebuițeze preotul pentru ca să nu mai officieze „slujbele sfinte în bisericile goale”. Interesant scrie Păr. Gh. Chirițescu despre: „Tolstol — apostat și pocăit”. Despre necesitatea predicții regulate scrie păr. Frujină. Iar d. I. Gr. Oprișanu: „Două luni printre frații din Banat”. Cu chestiunea petrecerii tuturor preoților din eparhie, pe serii într-o „săptămână de reculegere” la vreo mănăstire, se ocupă pr. Sandu.

În ce privește Eparhia Aradului, această revistă are cuvinte de admirație pentru împlinirea a „doi ani dela deschiderea minunatelor ședințe de pastorație creștină prin Școlile Duminicale... Cu variatul lor program: psalmodiere comună, tâlcuirea Evangheliei și Apostolului, cetiri din sf. Părinți etc... inițiate de gândul luminos al P. S. Episcop Andrei, ele răspund unei adânc simțite trebuințe sufletești”.

Presviterul B.

Informațiuni

■ **INTERNATUL** pentru elevii de școale secundare de pe lângă Academia Teologică din Arad va funcționa și în anul școlar viitor, dar, având în vedere numărul restrâns de locuri, părinții, cari doresc să-și plaseze copiii în acest internat, sunt invitați să-i înscrie din bună vreme la Rectorat, plătind și taxele pe o lună înainte. Primirea elevilor în internat se va face în ordinea înscrierilor și numai pentru întreg anul școlar. Înscrierile se pot face sau personal sau prin poștă. Taxele lunare sunt de 4000 lei în numerar și următoarele alimente în natură: 1 și $\frac{1}{2}$ kgr. untură, 15 ouă și 3 kgr. făină albă. Tot la înscriere se va depune la Rectorat 1000 lei garanție pentru întreg anul școlar pentru stricăciuni.

■ **Sâmbătă în 5 August a. c.** a avut loc în comuna Zăbrani-Guttenbrunn o înălțătoare manifestare religioasă — patriotică, în cadrul căreia s'a sfințit o frumoasă cruce monument, ridicată prin inițiativa, Școalei Militare Ofițeri Rezervă din Arad și a Subcentrului Pregătirii Premilitare din Zăbrani-Guttenbrunn, în amintirea eroilor Școalei Militare și a eroilor din localitate, căzuți la datorie.

Asistența: toți ofițerii și elevii Școalei Militare, premilitarii comunei împreună cu comandanții lor și un frumos număr de credincioși localnici.

Serbarea a început prin darea raportului de către elevii Școalei Militare d-lui Comandant prin a cărui stăruință creștinească și românească am ajuns să avem în comună acest monument pentru eroii noștri.

E de remarcat și atitudinea de creștin militant pentru buna reușită a acestei acțiuni românești a comandantului Subcentrului P. P.

Sfințirea a fost făcută de către P. C. Ic. Stavr. Caius Turicu delegatul Prea Sf. Sale Dr. Andrei Magieru, asistat de preoții: maior Tănăsioiu Teodor, Stoleriu Vasile preot refugiat, căpitan Borza V., Alda Alexandru din Chesinț, Mercea Simion, preotul locului și Vescan Laurențiu reprezentând parohia unită din localitate. Răspunsurile au fost date de către studenții și absolvenții de teologie aflați aci sub arme și de către corul mixt al Bis. ort. rom. din loc instuit și bine condus de către credinciosul Vițelariu Vasile.

După sfințire s'a oficiat de către același sobor de preoți un parastas pentru eroii Școalei Militare și eroii din comună.

La sfârșit P. C. Ic. Stavr. Caius Turicu a cuvântat despre menirea de Dumnezeu rânduită și încredințată poporului român de-a fi ziditor și restaurator de cruci.

A vorbit apoi D-l I.-colonel Seracin Ghedeon arătând darul și avântul soldatului român de-a ridica

cruci acolo unde poposește și pe unde trece, nu din obligații de sus venite, ci dintr'un puternic instinct religios ce nu-l mai întâlnim la alte popoare. De încheiere a predat preotului paroh preșiosul dar.

A vorbit apoi pâr. S. Mercea, parohul locului, mulțumind călduros asistenței și celor cari s'au străduit pentru ridicarea acestui semn creștinesc și românesc.

Din partea parohiei unite a vorbit pâr. Laurențiu Vescan.

Manifestația religioasă-patriotică s'a încheiat cu imnul „Eroi“ executat de corul Bisericii ort. rom. din loc.

■ **PRĂZNUIREA ADORMIREI MAICII DOMNULUI LA SCHITUL SF. GHEORGHE.** La praznicul Adormirii Maicii Domnului am avut fericirea să asist la manifestările frumoase, religioase și edificatoare dela Schitul sf. Gheorghe.

Favorizați de un timp admirabil, pe la orele 9 dimineața au început să sosească din toate părțile, buni creștini și ostași ai Domnului doritori de cele sfinte. Un grup însemnat de creștini și ostași au sosit dinspre Covăsinț însoțiți de Preoți. I. P. C. Sa Pâr. Prot. ic. stavr. Leontin Gazea, apoi Pâr. Prof. Nicolae Băru și P. C. Sa Pâr. Stareț Visarion Sintescu, cari în imne de laudă se apropiiau cu smerenie de sf. lăcaș.

Sf. liturghie s'a săvârșit în sobor, pontificând I. P. C. Sa Pâr. Consilier Prot. ic. Stavrofor Leontin Gazea, asistat de Pâr. prof. N. Băru, pâr. Visarion Sintescu și pâr. diac. T. Dârlea. Răspunsurile sf. liturghii au fost date de ostași. La sfârșitul sf. liturghii s'a săvârșit un parastas întru pomenirea familiei decedate a Pâr. Prof. N. Băru, apoi s'a făcut sfințirea apei, continuându-se cu sf. Maslu, la care au luat parte vre-o 40 persoane. La sfârșit s'au făcut slujbe bolnavilor încheindu-se cu o frumoasă predică, instructivă și plină de sfaturi duhovnicești, de cătră Pâr. pontificant.

Am înțeles că la Tăierea capului Sf. Ioan Botez, 29 Aug, apoi la 14 Sept. Înălț. Sf. Cruci, se vor aranja pelerinaje la acest schit, cu cari se va încheia pelerinagiile în anul acesta. *Pr. Nicolae Băru,*

■ **I. P. S. SA MITROPOLITUL VISARION PUIU,** reprezentând Patriarhia ortodoxă română, dimpreună cu mitropolitul localnic Ermogen, a hirotonit la Zagreb ca episcop al ortodocșilor din Croația pe arhim. *Spiridon Niška.* În cuvântările ce s'au rostit cu acest prilej s'a arătat vădită dragostea de soră mai mare a Bisericii ortodoxe române față de cea croată. S'a subliniat că prin stabilirea legăturii cu Biserica ortodoxă croată din partea Patriarhatului român s'a pus piatra de temelie a autocefaliei acelei Biserici. Patriarhia română va sprijini cu toată căldura organizarea și înflorirea Bisericii croate.

Rolul Bisericii ort.-rom. se lămurește tot mai mult în sud-vestul Europei.

Scoala de Duminecă

36. Program pentru Dumineca 3 Sept. 1944.

1. *Rugăciune*: Tatăl nostru...
2. *Cântare comună*: Unule-Născut Fiule... (Dela sf. Liturghie).
- 3—4. *Cetirea Evangheliei*: (Matei 21, 33—42) și *Apostolului* (I Corinteni 16, 13—24) zilei, cu tâlcuire.
5. *Cântare comună*: Păharul mântuirii. (70. (Cânt. rel. pag. 8).
6. *Cetire din V. T.*: Răzbunarea lui Samson. (Judecători c. 15).
7. *Povești morale*: Despre certarea și învățătura pruncilor. (Cartea înțel. lui Iisus Sirah c. 30).
8. *Intercalații*: Poezii rel. etc.
9. *Cântare comună*: Cu vrednicie și cu dreptate... (Dela sf. Liturghie).
10. *Rugăciune*: Doamne Dumnezeu nostru, a-
du-ți aminte... (Liturghier pg. 172).

*

(A se vedea „Instrucțiunile” din Nr. 1/1943). A.

Concurs

Tinerele fete cari doresc să se înroleze în lupta începută de Stat pentru ocrotirea familiei românești, să se înscrie la *Institutul Surorilor de Ocrotire, Arad-Iași*. Cursurile durează trei ani cu o serioasă instrucție teoretică și practică.

Pentru admitere candidatele vor înainta cerere timbrată cu următoarele acte în copie (urmând să prezinte originalele la prezintare).

1. Extras de naștere.
2. Certificat de naționalitate.
3. Certificat de studii.
4. Certificat de sănătate.
5. Consimțământul părinților (pentru minori).

Se admit absolventele de liceu și în limita locurilor disponibile, comisia de examinare va putea admite candidate cu cel puțin șase clase secundare. Vârsta 18—28 ani.

Având în vedere greutățile Statului, anul acesta se vor primi și solvențe. Întreținerea lunară va fi 5000 lei. Ministerul acordă burse numai celor lipsite de mijloace, ceeace înseamnă casă, masă gratuită. Cursul preliminar se va deschide cu aprobarea Ministerului, anul acesta, la Sepreș, Jud. Arad.

Fiecare elevă va aduce rufăia de corp necesară, precum și obiectele de toaletă. Așternut primesc dela Institut.

Absolventele sunt numite în posturi bugetare, fiind încadrate la Grupa A. cu un salariu lunar de 7200 lei plus adaosul de scumpete. Toate surorile de

ocrotire au o primă de reședință de 1500 lei lunar, locuință, încălzit și luminat. Dintre Surorile de Ocrotire care funcționează în mediul rural 30% primesc o primă specială de 5000 lei. Surorile de Ocrotire întocmai ca și corpul didactic au dreptul la gradații, posibilități de avansare ajungând cele cu aptitudini de conducere, revizoare și inspectoare de ocrotire.

Informații se primesc la sediul Institutului din Arad, Str. Brătianu Nr. 15 și la Centrele de Educație din Cermei și Sepreș Jud. Arad.

Direcțiunea

Nr. 45/1944.

Publicație

Oficiul parohial ort. rom. Prăvăleni - vinde prin bună învoială circa 150 bușteni de stejar - doborâți la pământ, - grosimea variind între 15—20 cm.

Condițiunile de vânzare se pot vedea oricând la oficiul parohial până la data de 1 Sept. 1944.

Consiliul parohial își rezervă dreptul de a vinde lemnul celui care va prezenta mai multă garanție.

Nu plătim spese de deplasare.

Prăvăleni la 12 Aug. 1944.

Pr. Alexe Antimir
cond. of. par.

Codreanu Ilie
Epitrop

Licitație minuendă

În baza devizului de spese aprobat de Ven. Cons. Eparhial prin rezoluția Nr. 2607/1944 pentru renovarea radicală a sf. bis. ort. rom. din Laz, propopiatul Buteni, se publică licitație minuendă cu oferte închise, pe ziua de 3 Septembrie 1944, ora 11 a. m. în localul școlii primare din loc, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Frețul de strigare Lei 336.900.
2. Licitanții deodată cu înaintarea ofertei vor depune vadiu în bani numerar 5 , din prețul de strigare.
3. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participare la licitație.
4. Licitantul care va lua în lucrare bis. va suporta spesele devizului.
5. Devizul se poate vedea zilnic la oficiul parohial.
6. Cons. par. își rezervă dreptul să dea lucrarea antreprenorului în care va avea mai mare încredere și garanță, fără privire la rezultatul licitației.

Laz, din ședința cons. par. dela 6 Aug. 1944.

Pr. Sinesle Tăutan
președinte.

Tralan Pul
secretar.